Experts

Pemikiran Strategik Tun Daim

Wed, 11/26/2025 - 14:59

Tun Daim sering dirujuk sebagai individu yang memiliki deria pasaran yang tajam dan kebolehan membuat keputusan yang jarang dijangka oleh pelabur lain. Keistimewaan ini lahir daripada corak pemikiran yang tersusun, disiplin dalam menilai risiko dan kemampuan melihat nilai tersembunyi dalam keadaan yang kelihatan tidak menjanjikan apa-apa. Kisah yang dikaitkan dengan perjalanan kerjayanya menggambarkan bagaimana pemikiran strategik beliau berkembang melalui pengalaman, pengamatan dan kepekaan membaca perubahan ekonomi serta geopolitik.

Salah satu contoh penting ialah keputusannya membeli tanah lombong terbiar untuk membangunkan Taman Maluri. Awalnya, kawasan ini merupakan aset yang sering dianggap tidak berpotensi. Kos pemuliharaan yang tinggi, struktur tanah bermasalah dan ketidakpastian pasaran menyebabkan ramai menjauhi projek seumpamanya. Tun Daim melihatnya dari sudut lain. Tanah tersebut mempunyai ruang untuk menjana nilai jangka panjang walaupun pembangunan menghadapi cabaran teknikal seperti cerucuk yang tenggelam. Beliau meneruskan pembangunan berdasarkan penilaian bahawa potensi masa depan lebih besar daripada kekangan semasa. Pendekatan ini menunjukkan pemahaman mendalam beliau terhadap aset fizikal dalam ekosistem bandar serta kesediaan menghadapi risiko yang dapat diurus.

Kepekaan beliau terhadap perubahan geopolitik global turut memperlihatkan sifat pelabur strategik yang sukar ditandingi. Rundingan di Paris ketika Perancis memiliknegarakan beberapa industri termasuk sektor perbankan menjadi contoh jelas apabila beliau berjaya menubuhkan Malaysian French Bank. Perubahan dasar tersebut memberi kesan besar kepada pemilikan asing di Malaysia. Tun Daim bertindak awal dengan mengadakan pertemuan bersama pemilik saham Banque Indosuez untuk meneroka peluang pengambilalihan. Pertemuan itu berlangsung di kediaman pemilik bank yang ringkas, jauh daripada gambaran rundingan korporat mewah. Naratif ini memperlihatkan kebolehannya membaca perubahan pasaran antarabangsa, memahami psikologi pemilik aset dan bertindak sebelum pesaing menyedari peluang yang muncul. Keputusan ini menuntut gabungan diplomasi, gerak hati perniagaan dan arah strategik yang jelas.

Pengalaman beliau di Saigon selepas Perang Vietnam menambah lapisan lain kepada pemahaman tentang pemikiran strategiknya. Ketika ramai hanya melihat kemusnahan, Tun Daim mengesan potensi dalam sisa industri ketenteraan. Besi buruk daripada kereta kebal dan peluru dianggap tidak bernilai oleh kebanyakan pihak, walaupun bahan tersebut mempunyai kegunaan besar dalam industri berat. Tindakannya membeli keluli terpakai ini menunjukkan pendekatan pelaburan yang luas, merebut peluang yang timbul daripada kitar semula serta pemulihan aset yang ditinggalkan. Keputusan seperti ini memerlukan keberanian menilai peluang dalam persekitaran tidak stabil dan kesediaan memahami pasaran yang kurang diterokai oleh pihak lain.

Pelbagai pengalaman ini menggariskan corak pemikiran strategik Tun Daim yang terhasil daripada gabungan pengetahuan dan kepekaan menilai risiko. Banyak tindakannya kelihatan melawan arus, namun sebenarnya berpaksikan analisis bahawa keadaan bergolak membuka ruang pemerolehan aset pada nilai rendah. Beliau menganggap dirinya ibarat pasukan bomba. Pasukan bomba bergerak

masuk ketika orang lain berlari keluar, bukan kerana tindakan itu semberono, tetapi kerana mereka memahami prosedur, alat dan risiko yang sedang dihadapi. Dalam konteks pelaburan, Tun Daim mengambil langkah masuk ketika pasaran bergolak kerana beliau menilai bahawa ruang penstrukturan semula sedang berlaku dan peluang yang muncul tidak akan kekal lama.

Contoh yang paling jelas ialah pelaburannya di negara-negara bekas Kesatuan Soviet. Wilayah tersebut dianggap tidak stabil dan berisiko tinggi, namun beliau melihat perubahan sistem ekonomi sebagai peluang besar. Peralihan daripada ekonomi tertutup kepada ekonomi pasaran mencipta ruang pemerolehan aset pada harga rendah. Ramai menjauhkan diri kerana ketidaktentuan politik, manakala beliau melihat fasa itu sebagai masa kritikal untuk masuk. Apabila ekonomi wilayah tersebut kembali stabil dan sistem kewangan disusun semula, nilai aset meningkat dengan pesat. Lesen bank pula menjadi semakin sukar diperoleh, menjadikan pelaburan awal beliau; aset strategik bernilai tinggi.

Prinsip teras pemikiran strategik ini dapat dirumuskan melalui beberapa elemen. Pertama, keberanian membuat keputusan ketika pihak lain ragu-ragu. Kedua, kesediaan membeli aset pada harga rendah semasa krisis. Ketiga, keyakinan terhadap potensi jangka panjang pasaran yang sedang berubah. Keempat, pemahaman mendalam tentang nilai sebenar aset termasuk nilai tersirat yang muncul daripada konteks sosial, fizikal atau geopolitik.

Secara keseluruhan, kisah-kisah ini membentuk gambaran jelas tentang dimensi pemikiran strategik Tun Daim yang berkembang melalui pengalaman lapangan, kepekaan terhadap perubahan global dan kebolehan membuat keputusan dalam keadaan tidak menentu. Kejayaan beliau menunjukkan bahawa strategi ekonomi berkesan tidak hanya bergantung pada data atau analisis teknikal. Ia turut memerlukan kepekaan menilai manusia, keadaan sosial serta momentum sejarah. Dalam dunia pelaburan yang sering dipacu sentimen jangka pendek, pendekatan ini menawarkan panduan yang terus relevan kepada mereka yang ingin memahami strategi ekonomi pada tahap lebih mendalam.

Rujukan

Keluar Sekejap. (2025, November 15). EP177 | Tun Daim: Perjalanan Hidup & Legasi, Penyelesai Masalah Tun M, Hubungan Anwar, Kes Mahkamah [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=wEBq0s_GgOA

Oleh: Ahmad Ibrahim
E-mel: ahmadbi@umpsa.edu.my

Penulis adalah Pensyarah, Pusat Sains Kemanusiaan (PSK), Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

Rencana ini merupakan pandangan peribadi penulis dan tidak menggambarkan pendirian rasmi Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

- 124 views

View PDF